

Handläggare: Mikael Hietala
Telefon: 08-508 04 168

Dnr 006-029-2007
Sammanträde 25 mars 2007

Till
Hässelby-Vällingby stadsdelsnämnd

Minskade utsläpp av växthusgaser i Stockholm år 2015 - Remiss
från kommunstyrelsen, dnr. 303-5252/2007

Förslag till beslut

Stadsdelsnämnden överlämnar detta tjänsteutlåtande som svar på remissen från kommunstyrelsen (omedelbar justering)

Leif Spjuth
stadsdelsdirektör

Åke Bengtsson
t.f. avdelningschef

Sammanfattning

Kommunstyrelsen har gett miljöförvaltningen i uppdrag att utreda vad som krävs för att minska utsläppen av växthusgaser till 3,0 ton alternativt 3,5 ton koldioxid-ekvivalenter per stockholmare till år 2015. Miljöförvaltningen ska även föreslå energieffektiviseringsåtgärder i stadens egna verksamheter. Hässelby-Vällingby Stadsdelsförvaltning föreslår att beräkningen av utsläppen per stockholmare inte enbart ska omfatta utsläppen som sker inom kommungränsen. Om andra kommuner gör som Stockholm riskerar annars utsläppen att underskattas kraftigt.

Stadsdelsförvaltningen har inlett ett arbete med energieffektivisering som kommer att bidra en del till minskade utsläpp av växthusgaser. Stadsdelsförvaltningen vill samtidigt understryka att det är viktigt att inte bara arbeta med tekniska lösningar utan det krävs insatser som underlättar stockholmarna för att göra miljöeffektiva val i vardagen.

Bilagor: 1. Remiss - Minskade utsläpp av växthusgaser i Stockholm år 2015.

Ärendets beredning

Detta tjänsteutlåtande har utarbetats inom avdelningen för stadsdelsmiljö och teknik.

Bakgrund

Miljöförvaltningen har fått i uppdrag att undersöka vad som krävs samt ge förslag på kostnadseffektiva åtgärder för att nå utsläppsminskningar av växthusgaser till målnivåerna 3,5 respektive 3,0 ton koldioxidekvivalenter (CO₂e) 1 per stockholmare år 2015. År 2005 låg utsläppen på cirka 4,0 ton CO₂e per person. I samverkan med stadens alla förvaltningar och bolag ska Miljöförvaltningen även ge förslag på åtgärder och investeringar för att åstadkomma energieffektiviseringar i stadens egna verksamheter.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Minskning av utsläpp av växthusgaser är angeläget. Stockholm har förutsättningar att vara föregångare på detta område för andra storstäder om resurser avsätts för alla de åtgärder som föreslås i rapporten. Planering bör redan nu påbörjas för att gå vidare med nästa steg efter 2015. Det är också viktigt att arbetet fortsätter även om staden inte får externa bidrag för insatserna.

Förvaltningens huvudsynpunkt är hur systemgränserna är satta. Beräkningarna av utsläppen utgår endast från utsläppen inom kommunens gränser. En frågeställning är om det finns vedertagna arbetssätt för att göra avgränsningarna eller håller staden på ett ”uppfinna ett eget hjul”? Ett resonemang bör enligt stadsdelsförvaltningen föras kring stockholms totala så kallade fotavtryck när det gäller CO₂ utsläpp. Ny forskning vid bland annat FOA har visat att bara livsmedelsförsörjningen för hushållen (långväga transporter) bidrar med ytterligare kanske upp till 50-100% påslag på CO₂ utsläppen per person jämfört med vad tidigare beräkningar visat. Ett annat exempel är flygresor, en utomlands flygresor kan bidra med så mycket som 30-50% av en persons totala årliga CO₂ utsläpp. Om Stockholm inte tar hänsyn till dessa utsläpp och alla andra kommuner räknar på samma sätt som Stockholm leder alla beräkningar till kraftiga systematiska underskattningar av utsläppen. Detta skulle i sin tur leda till att reduktionsmålen nås långt senare än tänkt. En annan frågeställning är hur stadens satta mål synkar med de statliga klimatmålen?

Inom förvaltningens rådighet står främst inköp av miljömärkt el, energieffektivisering i lokalerna och miljöbilar. Elen som Hässelby-Vällingby stadsdelsförvaltning köper är redan idag miljömärkt. Eleffektiviseringar i befintliga lokaler planeras och kommer leda till c:a 5% minskning av elanvändningen. För att förvaltningen ska nå ännu längre krävs mer genomgripande åtgärder i byggnaderna. Ett sätt att åstadkomma det är genom tydliga energikrav vid beställning av ny-, om och tillbyggnader. Det går att med ganska enkla medel komma längre än vad byggreglerna föreskriver om energifrågan prioriteras vid planeringen av byggnaderna. Tydliga krav på fastighetsägarna och ett utökat samarbete mellan fastighetsägare och

lokalhyresgäst/beställare av lokaler är viktiga komponenter för att få energieffektiva lokaler. Det bör vidare utredas hur utgifterna för fastighetselen i lokaler i större utsträckning ska betalas av fastighetsägaren för att det ska finnas incitament hos fastighetsägarna att göra investeringar.

Ett hinder att få in mer energieffektiv teknik i fastigheterna är enligt förvaltningen de investeringsgränser som är uppsatta vid stadsledningskontoret. De tas idag ingen hänsyn till innehållet i de projekt som föreslås utan inriktningen är att hålla nere investeringskostnaderna och stadens upplåning. Detta riskerar bidra till ökade driftskostnader. Det borde vara möjligt att få igenom projekt som kostar något mer i investering om det kan påvisas att de långsiktiga totalkostnaderna kan hållas nere. En sådan kostnad är driften vari energikostnaden är en del. Diskussioner bör inledas med stadsledningskontoret kring hur detta skulle kunna gå till.

För att åstadkomma energieffektiviseringar i befintliga fastigheter krävs långsiktiga investeringar som kan vara svåra att åstadkomma i dagens budgetprocess. Staden bör utreda hur en fond för energieffektivisering skulle kunna se ut för energinvesteringar som har längre payofftid än 1-3 år.

När det gäller transporter så är förvaltningens målsättning att alltid välja miljöbilar vid byte så att 100% miljöbilar kan nås. Tydligare krav och en ökad restriktivitet för användandet av egen bil i tjänsten är även önskvärd för att få ner förbrukningen av fossila bränslen. För långväga tjänsteresor finns inga mål satta men principen bör vara att välja tåg om restiden kan anses rimlig, och vid flygning betala för klimatkompensation.

Förvaltningen kan skärpa de långtgående miljökrav som idag ställs för upphandling av entreprenader mot minskade CO₂ utsläpp från arbetsfordon och arbetsredskap. Eftersom miljökraven på dessa fordon och maskiner bygger på vägverkets miljökrav så bör en skärpning av kraven ske i samverkan med vägverket. Allt för att få samstämmiga krav inom entreprenadbranschen.

Avslutningsvis vill stadsdelsförvaltningen trycka på och understryka att reduktion av utsläpp inte enbart hänger på tekniska lösningar utan beteendeförändringar och förändringar i konsumtionsmönster hos alla stockholmare är viktiga för att nå det långsiktiga målet om ett fossilbränslefritt samhälle. Idag är resurserna att på stadsdelsnivå uppnå detta begränsade. Staden skulle kunna utse en ”typstadsdel” som ska fungera som pilot för åtgärder, där väl genomarbetade informationsinsatser kunde utgöra en del. Detta skulle kunna möjliggöra en detaljerad uppföljning på stadsdels och kanske individnivå av växthusgasutsläppen.
